

2026 m. sausio 28 d.

Žurnalo „Tarp knygų“ 2026 m. 1-asis numeris: apie ką jis?

Gyvas žodis. Šį sausį minėjome Laisvės gynėjų dienos 35-metį. Lemtingas dienas prie Parlamento ir Sitkūnų (Kauno r.) radijo stoties prisimena Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus bibliotekos direktorė Emilija Banionytė ir Kauno rajono savivaldybės viešosios bibliotekos Babtų bibliotekos vyriausioji bibliotekininkė Danguolė Barkauskienė.

Karštas klausimas. 2025 m. gale Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos tinklalapio struktūroje atsirado naujas polapis – „Bibliotekų specialistų erdvė“. Apie šio sprendinio poreikį, turinį, tikslinę auditoriją bei perspektyvas Asta Stirbytė klausia Nacionalinės bibliotekos Komunikacijos ir rinkodaros departamento direktorės Viktorijos Pukėnaitės-Pigagienės ir Informacijos valdymo departamento Bibliotekininkystės metodikos ir tyrimų skyriaus vyriausiosios metodininkės-tyrėjos Rasos Januševičienės.

Tema. Lietuvoje pastaruoju metu tiek tarp privačių asmenų, tiek tarp įstaigų ypač išpopuliarėjo saulės energijos naudojimas elektrai gaminti. Į šią iniciatyvą įsitraukia ir šalies bibliotekos. Silvija Stankevičiūtė pasakoja, kaip Lietuvos nacionalinei Martyno Mažvydo bibliotekai, Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešajai bibliotekai ir Raseinių Marcelijaus Martinaičio viešajai bibliotekai sekasi

„pasikinkyti“ saulės energiją savo elektros energijos poreikiams tenkinti: kokius iššūkius teko įveikti, kokia skaičiuojama nauda ir patarimai dvejojantiems.

Šiandien aktualu. Spausdiname Baltijos šalių (Estijos, Latvijos ir Lietuvos) bibliotekininkų anglų kalba parengto 10 punktų manifesto „Bibliotekos – raštingumo visą gyvenimą lyderės“ lietuvišką versiją. Šis bendrą regiono poziciją dėl bibliotekų vaidmens ugdant visuomenės raštingumą atspindintis dokumentas priimtas Kaune vykusiame XII Baltijos šalių bibliotekininkų kongrese (CoBaL).

Šiandien aktualu. Larysa Sydorenko ir Ieva Apulskė apžvelgia Apskričių viešųjų bibliotekų asociacijos bendradarbiaujant su Lietuvos bibliotekininkų draugija ir Ukrainos bibliotekų asociacija įgyvendintą iniciatyvą – keturias 2025 m. šalies bibliotekose įvykusias Ukrainos atstovų iš skirtingų tipų bibliotekų profesines stažuotes, į kurias buvo pakviesti iš viso 32 skirtingų sričių profesionalai. Lėšų ukrainiečių kultūros sektoriaus specialistų stažuotėms Lietuvos Respublikos kultūros ministerija skyrė ir šiemet.

Nauji leidiniai. Leidėjai aktyviai ruošiasi vasario 26–kovo 1 dienomis vyksiančiai 2026 m. tarptautinei Vilniaus knygų mugei. Šiame numeryje Loreta Jastramskienė pristato jau 26-ajai knygų mugei Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos parengtus renginius, naujausias bibliotekos Mokslo ir enciklopedijų leidybos centro (MELC) išleistas knygas, atvyksiančius autorius. „Stengiamės būti atpažįstami kaip vertingos negrožinės literatūros leidėjai“, – teigia MELC vadovas Arturas Mickevičius.

Susitikimai. Kas ir koks buvo lietuvių kompozitorius Vytautas Klova (1926–2009), kuriam šio sausio 31 d. sukaktų šimtas metų? koku garsiu savo kūriniumi jis žinomas net ir ne ką apie muzikos pasaulį nusimanančiam klausytojui? Atsakymus skaitytojai ras Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Mokslo ir enciklopedijų leidybos centro išleistoje ir bibliotekoje pristatytoje Pauliaus Andriuškevičiaus knygoje „Aš papuošiu žirgo galvą pinavijom: Vytautas Klova“. Kokiais dar prisiminimais apie kompozitorių dalijosi susitikimo dalyviai? Jų pasakojimus užrašė Loreta Jastramskienė.

Žmogus ir laikas. Klaipėdos krašte gimusi rašytoja Ieva Simonaitytė, Lietuvai praradus nepriklausomybę, daugiausia gyveno didmiesčiuose Vilniuje ir Kaune. Arida Riaubienė tyrinėja rašytojos Kauno laikotarpį (1940–1963 m.) – čia ji išgyveno hitlerinę ir sovietų okupacijas. Kokius kūrinius, gyvendama Kaune, parašė I. Simonaitytė, su kuo ji bendravo, draugavo, kokią sukaupė asmeninę biblioteką, pagaliau – kur buvo jos gyvenamoji vieta?

Sukaktys. 2025-ieji buvo puiki proga prisiminti ryškų pėdsaką lietuvių raštijoje palikusį Karaliaučiaus lietuvių bendruomenės kunigą Baltramiejų Vilentą – sutartinai laikoma, kad šis religinių tekstų į lietuvių kalbą vertėjas galėjo gimti apie 1525 m., taigi minėta jo 500 metų sukaktis. Ernesta Kazakėnaitė, remdamasi naujausiais senųjų raštų tyrėjų atradimais, aptaria šio XVI a. veikėjo, Martyno Mažvydo darbų tęsėjo kūrybinį palikimą, vertina jo nuopelnus lietuvių kalbai.

Kraštotyra. Rubrikos viešnia – Ukmergės rajono savivaldybės Vlodo Šlaito viešoji biblioteka. Didžiulę bibliotekos ir jos padalinių darbuotojų patirtį renkant medžiagą apie svarbius kraštui įvykius, skaudžias tautos praeities istorijas, iš šių

apylinkių kilusius kraštui ir šaliai nusipelnčius asmenis, saugomus gamtos objektus atskleidžia Laima Kutiščeva.

Geroji patirtis. Kraštiečių atminimo puoselėjimas – svarbi šalies viešųjų bibliotekų veikla. Šiaulių rajono savivaldybės Vytauto Vitkausko biblioteka tai sėkmingai daro pasitelkdama naujas technologijas. Žinomų regiono asmenybių įamžinimas kuriant virtualias parodas, kuriose pasitelkiamos papildytosios realybės įrankiai, instaliacijos bibliotekos erdvėse, interneto svetainės, turistinių maršrutų programėlės, įtraukūs pažintiniai žaidimai tiek moksleiviams, tiek suaugusiesiems – tai pastaruoju metu bibliotekos įgyvendinti inovatyvūs šios srities darbai.

Bendraukime ir socialiniame tinkle „Facebook“: Žurnalas „Tarp knygų“!

Primename, kad žurnalą galima užsisakyti visuose AB Lietuvos pašto skyriuose. Lietuvos nacionalinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje galite užsisakyti ir metinę PDF varianto prenumeratą.

Naujausią (praėjus 5 dienoms po elektroninės versijos paskelbimo) ir kitus spausdintinius žurnalo numerius galima įsigyti Nacionalinės bibliotekos knygyne (Gedimino pr. 51, Vilnius) arba kreiptis el. p. pardavimai@lnb.lt.

„Tarp knygų“ numerį kviečiame skaityti ir virtualiojoje erdvėje.

Viršelyje

Elvyra Kairiūkštytė. *Žaidimas*, 1982, spalvotas linoraižinys, 62 × 80 cm. Šis estampas kartu su keliomis dešimtimis kitų grafikos darbų eksponuojamas Šiaulių rajono savivaldybės Vytauto Vitkausko viešojoje bibliotekoje įrengtoje galerijoje – čia E. Kairiūkštytės darbai perkelti ant kabančių kubų. Daugiau apie inovatyviai bibliotekos puoselėjamą krašto šviesuolių atminimą skaitykite p. 27.

